

Morawski, Zbigniew

"Ziemia prudnicka. Dzieje. Gospodarka. Kultura", pod red. Wiesława Lesiuka, [Opole] 1978 : [recenzja]

Przegląd Historyczny 70/3, 580

1979

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

skryptu, kiedy wydaje się oczywiste, że z tymi zagadnieniami, najbardziej „zewnątrznymi”, student styka się od samego początku studiów.

Uciążliwym mankamentem są błędy drukarskie — szczególnie gdy zdarzają się w prezentowanym przykładowo materiale liczbowym. Materiał ten, przedstawiony w tabelach, dotyczy niestety wyłącznie XIX i XX wieku.

Mimo pewnych usterek prezentowane wydawnictwo (wydane w tysiącu egzemplarzy) spełni niewątpliwie pożyteczną rolę pomocy naukowej. Wypada na zakończenie zasygnalizować, że również druga część tego przedmiotu, wykładanego na studiach historycznych — demografia historyczna — doczekała się drugiego wydania bardzo przydatnego skryptu Jerzego Michalewicz.

W. T.

Ziemia prudnicka. Dzieje. Gospodarka. Kultura, pod redakcją Wiesława Lesiuka, Instytut Śląski w Opolu, [Opole] 1978, s. 540.

Zbiorowa monografia ziemi prudnickiej zawiera opis środowiska geograficznego (S. Michalak), zarys pradziejów (L. Szadkowska) oraz historię regionu w epoce feudalnej, kiedy stanowił on pogranicze śląsko-morawskie, dzieląc skomplikowane losy polityczne Śląska opolskiego, zorganizowany w trzy powiaty, w Prudniku, Głogówku i Białej, ze złożoną strukturą narodowościową i wyznaniową (W. Dziewulski). Obszerniejszą część historii ziemi prudnickiej w czasach nowożytnych otwiera historia ziemi prudnickiej w epoce kapitalizmu (B. Ciমালা i F. Hawranek). Duży artykuł D. Tomczyka, „Wyzwolenie ziemi prudnickiej w 1945 r.” zawiera szczegółowy opis działań wojennych, które doprowadziły do likwidacji przez I Front Ukraiński wojsk niemieckich broniących linii Odry na południe od Opola. Te ważne dla końcowej fazy walk na froncie wschodnim operacje przebiegały w znacznej części na obszarze ziemi prudnickiej, powodując poważne zniszczenia, zwłaszcza miast. Kolejne partie monografii poświęcone są procesowi odbudowy regionu prudnickiego, w którym uczestniczyła duża liczba polskiej ludności miejscowej. Szczegółowo omawia się życie polityczne w latach 1945—47 (Z. Kowalski) i odbudowę gospodarki (M. Lis). Książkę zamykają artykuły, poświęcone stosunkom ludnościowym, perspektywom rozwoju gospodarczego, oświacie, wychowaniu i życiu kulturalnemu w latach 1947—1975. Ostatni artykuł omawia dzieje sztuki regionu (M. Kornecki). Monografia zawiera ponadto bibliografię ziemi prudnickiej.

Z. M.

J. Kurzawa, S. Nawrocki, *Dzieje Kępna*, PWN, Warszawa—Poznań, 1978, s. 225.

Kępno leży w południowej Wielkopolsce, na pograniczu ze Śląskiem na skrzyżowaniu ważnych dróg z Kalisza na Górny Śląsk i z Wrocławia na Wieluń i Sieradz. Wśród lasów i mokradeł z pokładami rudy darniowej ulokowano tu gród książęcy, przypuszczalnie o charakterze strażnicy nadgranicznej ziemi kaliskiej, z przejściową przynależnością do Śląska. Pierwszą wzmiankę o Kępnie zawiera znany układ między Przemysłem II a Mściwojem pomorskim z 1282 r. Było tu wówczas miasto, lokowane prawdopodobnie na wzór Kalisza. Kazimierz Wielki wybudował tu także skromny zameczek. Lokacja Kępna poszła w zapomnienie; od 1365 r. znajdowało się ono w rękach prywatnych jako wieś. Powtórna lokacja w 1661 r. związana była z napływem do Kępna ewangelików i ludności żydowskiej